

[61. FIM rally - Berlin]

Berlin -
Brandenburška
vrata

Berlinska crkva
- novo i staro

Vruće ljetu u Berlinu

Dok duge zimske večeri sporo prolaze, listam sličice ljeta i čeznem za proljećem. Vjerujem da to svi motoristi željno iščekuju, pa će vas ovim putopisom pokušati vratiti u vruće ljetu i zagolicati maštu

PISJE I SNIMA: SONJA VALDEC

Kao prvo, pregovori o putovanju - tko će s kim i kada - trajali su prilično dugo prije samog puta, jer i to je čar putovanja - planiranje. Pao je dogovor o posjetu "zlatnom" Pragu i naravno, kratki predah prije "naporna" tri dana u Berlinu. Pregledavajući Internet našla sam na dosta povoljnijih cijena pansiona i rezervirala dva dana za prvu grupu i još jedan dan za drugu grupu. Zašto dvije grupe? Pa znate i sami da je najbolje putovati u grupama od najviše

tri motora - sve ostale kombinacije produžuju vrijeme putovanja.

Napokon, 16. srpnja, prije jutarnje kave (koja je nezaobilazni početak putovanja) okupili su se par Pomahač (Ankica i Poma) na Yamahi, par Pejković (Senka i Renato) na Hondi i naše malenkosti, par Valdec (Sonja i Boris) na Kawasakiju. Započeli smo putovanje prema Pragu širokim autocestama i magistralama preko Graza, Linza, Čeških Budjeovica.

Austrija, kao i obično, oduševljava motoriste cestama kojima ploviš bez trzaja, kao i krajolikom, borovim šumama i proplancima iznad kojih se u daljinu

smiju alpski vrhovi. U takvom pejzažu pojeli smo sve Pejkovićeve sendviče. U Gornjoj Austriji sasvim drugačija slika. Spuštamo se prema Linzu, a na ravnicama se izmjenjuju "uređena" divljina i polja pšenice, zobi, livade i pašnjaci posuti uredno umotanim balama sijena, te "otoci" borovih šuma.

Zlatni Prag

Oko 15 sati stižemo na češku granicu i krajolik se mijenja. Ceste su u redu, ali livade zapuštene, uz cestu trava, rubnjaci neuređeni, žitna polja puna kukolja i makova, sela kroz koja prolazimo gotovo napaštena, na što ukazuju zahrdale ograde i zapušteni natpisi o kafićima koji ne rade. Na prvoj benzinskoj mijenjamo eure u češke krune (od 25-28 čkr za 1 e) i dalje tražimo mjesto za kratki predah. U 16 sati napokon nailazimo na neki restoran gdje smo se okrijepili (2 piva od pola litre i 4 kapučina = 50 kn). Nastavljamo dalje prema Pragu. Uz nešto petljanja

u sjeveroistočnom dijelu Praga (iako smo se naoružali svim mogućim kartama) pronalazimo Pansion Celestyna u području Satalica, udaljenom desetak kilometara od centra. Moram napomenuti da nisam znala što nas očekuje, ali smo svi bili vrlo ugodno iznenadeni i vanjštinom i unutrašnjošću pansiona. Dvorište je ograđeno i osigurano šifrom, uređeno, a sobe (njih ukupno 6) svaka u drugoj boji, vrlo ljupko i osmišljeno s puno ljubavi. Stoga preporučam ovaj pansion svima koji se upute u Prag (cijena noćenja s doručkom je 39 e). Iako sam se preko interneta dogovarala na engleskom, ovdje smo se s gazdaricom bolje sporazumijevali na hrvatsko-češkom. Nakon što smo se smjestili započela je potraga za klopmi. Šećući smo našli na restoran i večerali (večera za dvoje i cuga 17 e). Biral smo

Na putu Češka

vjernim putopiscima
DUNLOP®
poklanja par guma

Predstavnici Hrvatske na FIM rallyu, članovi 1. HMK Zagreb

Dio svečanosti otvaranja 61. FIM rallya

jela služeći se svim jezicima koje znamo, dok je konobar govorio isključivo češki. Za doručak u pensionu mogli smo birati između 4 jelovnika, te je svaka "soba" napisala što želi i kada.

Ujutro smo odmorni i čili taksijem (čiji broj smo dobili od gazdarice) krenuli u osvajanje Praga (10 e za nas 6). Vozeći se prema starom centru uočila sam veliku sličnost sa našim "zelenim valom" - zgrada su u istom stilu, samo veće, a ulice šire, dok prijezal preko Vltave budi sjecanje na Savu. U Pragu vam se nude raznoredni vodići s različitim turama obilaska (Povijest Praga, zamci Praga, židovski kvart, legende i misterije itd.) brodom, tramvajem ili pješice. No, mi smo već bili u Pragu, a i Pejkovići su nabavili neke knjižice - vodiče, te smo sami krenuli u obilazak.

Stupivši na trg Staromestske nameste ušli smo u svijet vještice i kraljeva. Iza starih restauriranih pročelja gledaju nas i prate duhovi prošlosti začudeni tolikim pridošlicama. Stari grad obiluje mračnim kutovima i tajnim prolazima. Trgom dominira stara vijećnica, Old Town Hall, koju je osnovao John od Luxemburga 1338. Obična gradska kuća oplemenjena je 1410. godine 70 metara visokim tornjem s kapelicom i astronomskim satom. Svaki puni sat figure apostola marširaju, pa smo to, naravno, pričekali u mnoštvu ostalih turista. Tu je izvršena egzekucija češkog kralja Podebradyja u 15. st. i 27 čeških dostojanstvenika u 17. st. S druge strane trga je crkva u romaničkom stilu redizajnirana s tri gotička tornja u razdoblju od 13. do 16. st. Kroz uske, kamenom popločane ulice "opsjednu-

te" trgovinama i turistima nastavljamo do prve birtije, a tek onda dalje prema Karlovom mostu.

Impozantna vrata koja su bila ulazak u Hradčane (najstariji dio grada) - tj. luk-predstavlja starogradski toranj (Old Town Tower Bridge) - sagraden 1400., zapadni zid uništili Švedani 1648., istočna strana dekorirana grupom kipova (kraljevi i sveci), a u 17. st. tu je visjelo 12 glava porodice Habsburg kao opomena svim idućim osvajačima. Prolazimo sa strahopoštovanjem ispod tog luka, a pred nama na brežuljku ponosno stoji dragulj Praga - Stari praški grad.

Most je imao dva prethodnika, drveni i kameni, koji su uništeni. Utemeljitelj današnjeg izgleda mosta je Karl IV., koji je započeo izgradnju u 14. st., a most je završen u 15. st. Sadrži 21 luk napravljen

od pješčanika, a kao vezivo su im služila kokošja jaja (trebalo je zbilja puno jaja, pa se valjda zato tako dugo i gradio). Cijeli dužinu od 510 m i širinu od 10 m zaposjeli su razni izvođači i prodavači koje "čuva" trideset kipova većinom baroknog stila. I dok smo šetali mostom prateći brodove, kako one koji plove, tako i one ukotvljene botele, Renato i Senka su se popeli na toranj i uživali u pogledu i fotografiraju.

Uspinjući se "kraljevskim" stepenicama prema starom praškom gradu zadihano smo promatrati gradsku panoramu. Od njegova osnutka u 9. st. razvijao se neometano kroz 11 stoljeća. Izvorno je to bila rezidencija prinčeva i kraljeva, a od 1918. sjedište predsjednika Republike. Ispred samog ulaza utvrđenog grada stojje vojnici u svečanim odorama. Pored

Prag - doručak u pensionu

Pansion u Pragu

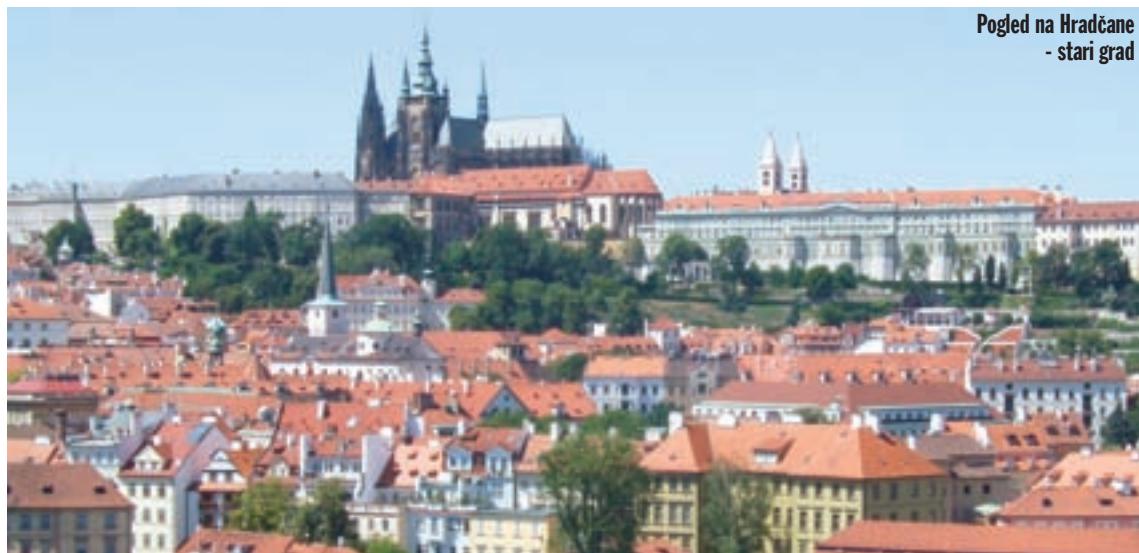

Prag - prema Staromestske namesty

PRAZNA STRANICA

Detalji Praga

Old Town Hall

Uzna vrata

"kapelice" iz doba Terezije (pod navodnicima jer je velika) došli smo do gotičke katedrale i ostali bez daha pred njenim tornjićima obasutim filigranskim radom u kamenu. To je najznamenitija katedrala sv. Vita, podsjetnik na epohu Karla IV., koji je ovdje okrunjen i pokopan. Na žalost, krunske dragulje (koji se također tu nalaze) nije moguće vidjeti. Pogleda ustremljenog uvis prolazimo pored katedrale i stižemo do bazilike sv. Đorđa, koja je druga najstarija crkva i gdje je pokopana prva česka svetica kneginja Ludmila. Dečke, naravno, nije zanimala svetica već neka zgodna turistkinja u prolazu. Zlatnu ulicu tj. ulicu zlatara iz 16. st., u kojoj je neko vrijeme živio i Kafka, nismo

pogledali, kao ni kraljevske perivoje koji se protežu usporedno sa gradom. Htjela sam ih odvesti do barokne zgrade kraljevskog ljetnikovca, kojeg je neki kralj sagradio svojoj ženi, ali smo svi već bili umorni (ili se muški dio ekipe pobojavao da bi mi žene mogle zatražiti isto). Na samom izlazu iz grada su identična vrata kao naša Kamenita vrata i naravno, kula Daliborka veoma nalik kuli Lotrščak. Silazimo sada drugim stepenicama u donji dio grada i odlučujemo nešto popapatiti u restoranu Švejk (to je bio domobran - heroj - iz I. svjetskog rata - koliko je meni poznato). Tako je završilo kratko razgledavanje Praga. Na žalost, druga ekipa za koju smo rezervirali sobe nije krenula u dogovorenou vrijeme, pa nisu niti stigli, a riječ je o Velikogoričanima čiji je predvodnik jedan od onih koji ne brinu previše o vremenu i dogovoru, "a ima vrimena ..."

Berlin - uspješan spoj prošlosti i budućnosti

Nikad nemoj biti najpatniji - to je moj zaklju-

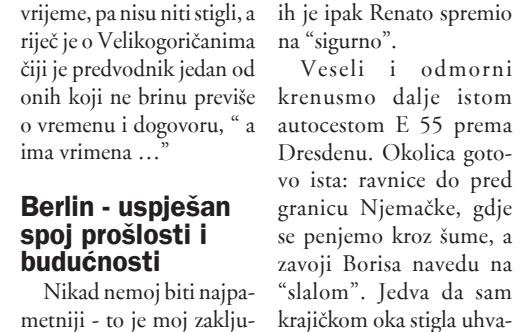
čak nakon što sam prethodnog dana naručila nešto iz jelovnika što baš nisam pažljivo pročitala. Mislila sam da je corn nešto kao corn flakes a dobila lijepo servirani kuhanji klip kukuruza sa cvjetićima, dok su se ostali smijuljili uz 'ham and eggs' ili slično. Ponovno spremanje stvari u cofere ne prolazi bez komplikacija, svaki put kao da imas sve više stvari koje više ne stanu u isti prostor. Naravno, najiskusniji su i prvi gotovi - Pomahači. Svi smo spremni za pokret, jedino Renatu nedostaje sitnica - ključevi motora. Vjerujem da svi parovi koji ovo čitaju odmah znaju da ih je negdje zaturila, a tko drugi nego - žena (jer žene su uvijek krive - zna se). Ispostavilo se, naravno, da ih je ipak Renato spremio na "sigurno".

Veseli i odmorni krenusmo dalje istom autocestom E 55 prema Dresdenu. Okolica goto-vo ista: ravnice do pred granicu Njemačke, gdje se penjemo kroz šume, a zavojim Borisa navedu na "slalom". Jedva da sam krajicom oka stigla uhva-

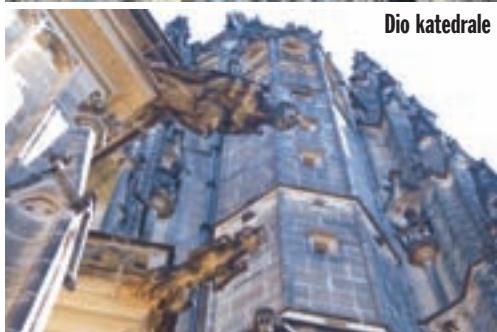
titi "dnevne dame" u haljinicama jarkih boja ljeta koje mašu, naročito kamion-džijama, kojih je ovdje pred granicu sve više, te smo malo zapeli u zastoju. Na granici nas zaustavljaju i provjeravaju. Pobojali smo se da će zahtijevati pre-gled prtljage, no srećom nisu. Područje istočne Njemačke mi je ostalo u nekom ružnom sjećanju jer su sela napuštena, sve je zaraslo, kao da je vrijeme stalno u postsocijalizmu, a face tih ljudi - ko' iz horor filmova - sve u svemu ne bih tu voljela noći. Stali smo na mali predah u Dresdenu - hladan, tvornički grad - brzo popili piće i odjurili. Autoputom A13 stigli na Berliner Ring (kružna autocesta oko Berlina), zatim prešli na A10 i

Katedrala

Pogled s tornja na Karlov most

Dio katedrale

Kraljevski pričaj na stari grad

Čuvani ulaz u stari grad

Cilj, kamp

prilikom izlaza nešto fulali (no nismo samo mi, a krivi su i radovi na cesti) te se pogubili sa ostatkom ekipe. I tak, stojimo Boris i ja na cesti, u nekom selu, nigdje nikog, razmišljamo što ćemo dalje (a lijepo sam rekla da kupimo detaljnju kartu tog područja), kad srećom evo jednog iz organizacije FIM-a koji je nas zatalale ovce poveo u kamp. Putem srećno Fakine i Pribolšana te sretni stiže-

mo na cilj (koji je bio dosta loše označen): Paaren am Glien. U kampu su već Gajšak i Katarina, Željko iz Bjelovara, Markići i Burići. Nakon raspremanja i slaganja šatora, prijavljujemo se i razgledavamo kamp. Malo sam skeptična jer se temperature nisu spuštale ispod 30 stupnjeva, a mi s šatorima na ledini. Bila su tu i neka drvca netom posaćena te nisam bila uvjerenja da ćemo dočekati njihovu hladovinu.

Paaren am Glien (udaljen dvadesetak km od Berlina) je veliko polje uz malo selo, s dva hangara, restoranom i malim vrtom s domaćim životinjama. Tu se tijekom godine održavaju raznorazna natjecanja i priredbe (konjičke utrke s preponama, cvjetne izložbe, neki sajmovi ...)

Nepodnošljiva vrućina

Srećom, jer ne volim vrućine, noći su bile ugodno prohladne te smo osjećenji oko 10 krenuli prema busu za Spandau (predgrađe Berlina) s namjerom da se proskitamo i vidimo što više u velikom gradu. Naime, kad sam se iz Zagreba informirala o mogućim destinacijama koje ćemo posjetiti u Berlinu nisu mi ništa konkretno znali reći, a ja nisam htjela propustiti bitne punktove, kao npr. Eiffel toranj u Parizu. U busu vrućina, sparina i razni miomirisi, jer se još dvadesetak rallyjaša dosjetilo istom, a na svakoj stanici iznenađeni rijetki put-

nici (penzioneri kao i kod nas - a tko bi drugi) navikli na poluprazan prijevoz i slobodne stolice. U Spandau ulazimo u podzemnu stanicu S Bahna (gradska željezница) i nekako se gombamo na infopultu - automati za informacije i prodaju karata. Kupujemo dnevnu voznu kartu (6 e) za sve prijevoze i vozimo se do stanice Friedrichstrasse (legendarna ulica zlatnih 20-tih godina). Šećemo do Unter den Linden - najljepše avenije koja vodi starim dijelom Berlina (originalno je to bila pošljunčana široka staza iz 1573. koja je vodila od Berlinske palače do Charlottenburga za vrijeme Friedrika Velikog, kojom su marširale sve vojske). U toj aveniji su i palača princeza, palača princa Heinricha, opera, itd. Ništa od toga, naravno, nismo išli razgledavati jer je toga dana u Berlinu bio toplotni udar (prema njihovom tisku 42 stupnja), a mi smo se jedva vukli od hlada do hlada, vukući boćice vode. Zapanjuju ogromne zgrade od betona, željeza i stakla pored kojih prolazimo, svidaju mi se veliki panoci i putokazi s nazivima ulica i važnijih zgrada, no izgleda da im smetlari nisu najbolje plaćeni ili nisu stigli počistiti nakon navale navijača na nogometnom prvenstvu. Napokon, znojni i bez daha (bar ja) stižemo do Brandenburških vrata - simbola grada tj. jedinih preostalih vrata od njih 15 koja su okruživala Berlin, a srušena su ili zbog širenja grada ili zbog

ravnih stradavanja. Sagradena su u 18. st. s 12 dorskih stupova (isti kao na Atenskoj akropoli), a 1794. okrunjena božicom pobjede. Prilazeći tim monumentalnim vratima, zaboravili smo na trenutak na vrućinu i žed te im se divili kao i ostatak svijeta. Sve zgrade sa strane uništene su u ratu te su dodane u rekonstrukciji kao nastavak Unter den Linden. Još par koraka i prekrasno zdanje zgrade Reichstaga sa staklenom kupolom na vrhu s koje možete promatrati grad. Preumorni sjedamo u park i zaključujemo da je zid prolazio upravo tu gdje mi sjedimo. Vraćamo se na stanicu, na brzinu klopamo u jednom od restorana brze prehrane i natrag busom do kampa, zaključivši da nam je ipak potrebna stručna pratnja. Tijekom noći stižu Pintek i Jasmina (naša prva žena-heroj, sama na motoru), Matasi i Levojevići, a oko 2 ujutro Krmpotići i dva novaka koja su odmah ujutro i otišli. Svi su priznali da su nekoliko puta zalutali (čak i Matas sa GPS-om). Naime, ukucao je kao destinaciju Paaren am Glien-Berlin, pa ga je "navigator" odveo do ulice toga naziva, ali u samom Berlinu. Krmpotićima nije previše pomogao mobitel kojim su zvali jer nisu znali objasniti gdje se nalaze.

Svi smo pospani i mamurni zbog noćasnijih pridošlica, za koje smo brinuli da li će se po mraku snaći i stići na vrijeme (jer prethodni dan je bio zadnji dan

Kamenita vrata

U restoranu Švejk

Berlin - Friedrichstrasse

Iscrpljeni na mjestu nakadašnjeg zida

Unter den Linden

Dio zamka u Spandau

Zgrada Reichstaga

Osiguranje pred predsjedničkim dvorima

61. FIM rally - Parc ferme

Berlin - spoj novog i starog

za prijave). Grupiramo se (ali ne i glupiramo, jer je i za to bilo prevrucé) i zajednički u koloni sa zastavom odlazimo do Spandaua, gdje nam sviraju himnu. Ostavljamo motore, šćemo, neki posjećuju stari zamak (11. st. - Zitadele castle), a neki šalabazaju po dućanima i birtijama. Oko 17 se vraćamo do motora - na vrijeme - jer su nogice doslovno propadale u asfalt koji se topio. U 19 sati počela je svećana ceremonija otvaranja 61. FIM rallyja (na početak nisam stigla jer sam se išla tuširati - naime, navećer nema tople vode - "žemske" se tijekom dana - ne biste vjerovali - tuširaju u toploj vodi, pa je ulazak u kontejnere sa tuševima isto što i sauna dok je vani i dalje 35 stupnjeva). Najatraktivnije točke bile su: Jesica koja se penjala na visinu od 54 metra i orkestar bubnjeva koji je sve prisutne "pokrenuo" bubnjanjem.

Izlet u Berlin

Dok smo se trpali u autobuse nisam previše očekivala od tog novosagrađenog grada od betona i stakla, kojeg smo na kratko posjetili prethodnih dana ali... Oper Spandau (područje obuhvaća 2000 hektara šuma i livada, 870 hektara vodenih površina koje zovu vodeno-sportskim Eldoradom u kojem Berlinčani zaboravljaju da su u gradu). Ovoga puta krećemo turističkim brodovima riječkom Spree koja protiče Berlinom. Na

obalama rijeke redaju se kafići glumeći plaže Copacabane (iako je naša Sava u usporedbi s ovom zelenom rijekom), red pješčanih plaža, divlja naselja daščara, a zatim nakon kanala premosnice višeg i nižeg nivoa rijeke (nešto kao minijaturni Sueski), stambene zgrade, palača predsjednika uz koju stražare prekrasne djevojke na konjima (njih su svi zamijetili, a Krmpa nije izdržao pa je nešto i dobačivao). Prolazimo i pored starijih zgrada - Reichstag (ovaj put ga gledamo s južne strane), prekrasan stari most iz 19. st. i mnoštvo modernih futurističkih zgrada. Nakon vožnje brodom opet sjedamo u bus, u kojem smo nekom srećom dobili izvrsnog vodiča. Prvo stajalište je trg na kojem je Hitler spolio sve knjige 1932., crkva (ne znam više po čemu je važna) i moderni spomenici - skulpture medvjeda (jedan od simbola Berlina, a predstavlja

snagu, dobrotu) koji predstavljaju države, pa smo se svih slikali uz "našeg" medvjedića i ogromnu skulpturu knjiga - u stvari po cijelom gradu su takve vrste putokaza (npr. uz zgradu opere su ogromne note). Kratko zastajemo uz spomenik (veličine Trešnjevke) holokaustu - veće i manje monolitno kamenje simbolizira židovsko groblje. Zatim interesantna točka Chek point Charly - jedini mogući prijelaz iz Istočnog u Zapadni Berlin. Tu su neki dobili originalni pečat u putovnicu iz tog vremena, a neki su se slikali s američkim i ruskim vojnikom. Ja bih bila popila kavu u originalnom kafiću Adolf, ali nije bilo vremena. Zatim ostaci stvarnog zida, mjesto nekadašnjeg ulaska u Hitlerov bunker (sada jablan i parkiralište) i, naravno, još mnogo lijepih starih i novih građevina koje se savršeno uklapaju u cjelinu, što se bolje vidi na slikama. Iz busa još pro-

matramo Charlottenburg, spomenik pruskim vojnicima koji dominira širokom alejom odmah poslije Brdenburških vrata. Ovaj izlet me oduševio jer nas je upoznao sa starim i novim Berlinom koji se uspješno nadopunjaju, popravio loše raspoloženje uzrokovano vrućinama i slabom organizacijom domaćina. U Berlinu se i dalje mnogo gradi na svakom koraku jer je u ratu stradalo 51% zgrada. Još jedan zanimljiv podatak - čudili smo se što nema zastoja i gužvi u četveromilijunskom gradu, a vodič je objasnio da je u Berlinu i okolicu ukupno registrirano 2 mil. vozila i svi se koriste odličnim gradskim prijevozima (busom, tramvajem, podzemnom i gradskom željeznicom)! Kod nas je upravo suprotno: milijun stanovnika i 2 milijuna vozila. Ima još: svaki građanin godišnje za kućnog ljubimca plaća državi 300 e. Za one koji misle da

Raritetni model - Hercules s Wenkel agregatom

Najstariji učesnik, Hrvat iz Subotice, vozi za Mađare

PRAZNA STRANICA

Naš medo

Most iz 19. st.

Trg spaljenih knjiga

Ugodaj gay parade

Chek point Charli

je ovo sve, a naravno nisam uspjela dočarati ni pola, uzećica kaže "Pariz je uvijek Pariz, a Berlin nikad nije Berlin".

Zadnji dan FIM-a

Zbog gay parade naš organizator odlučuje da naša parada ide ujutro, pa se užurbano spremamo, krećemo prema startu - stadion Olimpija, gdje obilje smeća poručuje da je sinoć ovde bio koncert Rolling Stonesa. Otprilike petnaestak minuta nakon prve države i mi se uključujemo u kolonu dugu oko 2 km, a ističu se naše plave majice i nekoliko zastava koje stariji rallyjaši obavezno imaju (samo ne znam gdje spreme dugačke motke koje im služe kao nosači, valjda su preklopne)! Šalu na stranu, to je barem meni jedan od ljepših doživljaja na rallyjima. Vozeci se ulicama grada ponovno prolazimo pored interesantnog spoja prošlosti i budućnosti, kako zgrada, tako i ljudi (miješaju se poslovni ljudi u sakoima s koferima, gay mladići ...) Parada je završila te smo na povratku posjetili neko divlje jezero u kojem su uživali samo Boris i Pinta, ručali u pizzeriji i umorni se vratili na završnu ceremoniju dodjele nagrada i predaje baklji časti talijanskim predstavnicima. Time je 61. FIM rally službeno završen. Učestvovalo je 29 država. Zauzeli smo 17. mjesto po broju motora, 14. mjesto po broju učesnika (25 osoba iz RH), dok je, primjerice, Italija imala 291 učesnika. Kao klub osvojili smo 7. mjesto po broju učesnika, 5. mjesto u konkurenciji najvećeg broja žena (bilo vozač ili suvozač).

Povratak

U ovim trenucima već nam je dosta putovanja i samo želimo što prije u vla-

site domove. Krećemo oko 9 h, na putu doručkujemo na jednom od stajališta. Vrućina je, spava nam se. I tu upozorenje svima koji se vraćaju od Berlina prema Passau - na tom potezu baš i nema benzinskih postaja. Silazimo u selo pored autoceste nadajući se da nam intuicija dobro radi i s veseljem pronalazimo benzinsku,

a ubrzo nakon nas istu tu benzinsku pronalaze Fakini i Pribolšan. Nastavljamo nakon kratke stanke i nekih 40-tak km prije Linza opet se spuštamo u selo tražeći smještaj za spavanje. Tu smo se napokon pošteno otuširali i naspavali. Ujutro odmorni i nestrljivi da što prije dodemo kući, još se malo gombamo oko Maribora, zatim oproštajno piće na kojem se opet srećemo s

Fakinima i Pribolšanom. Pozdravljamo se - sretno do nekog drugog zajedničkog lutanja.

Unaprijed se ispričavam boljim poznavateljima povijesnih podataka kao i onima koji bolje barataju njemačkim ako sam negdje pogriješila, a svim motoristima srdačan pozdrav do idućeg lutanja. ■

Svečanost zatvaranja 61. FIM rallya, parada nacija

Svečanost zatvaranja 61. FIM rallya, parada nacija

Svečanost zatvaranja 61. FIM rallya, parada nacija